17/03/2024

Άγιος Αλέξιος: «Ο Άνθρωπος του Θεού», ο ευλογών την Ελληνική Επανάσταση

/ Γνώμες

Image not found or type unknown

- **Γράφει ο Αρχιμανδρίτης π. Φιλάρετος, Ι.Μ. Αγίας Λαύρας Καλαβρύτων**

Η παρουσία της Υπερευλογημένης Δεσποίνης ημών Θεοτόκου και Αειπαρθένου Μαρίας στο σώμα της Εκκλησίας είναι αναμφισβήτητη, αυτή είναι «ἡ προστασία τῶν Χριστιανῶν ἡ ἀκαταίσχυντος καί ἡ μεσιτεία πρός τόν Ποιητήν ἡ ἀμετάθετος»(Κοντάκιον, Ἦχος β΄). Η Παναγία έλαβε το Άγιον Όρος από τον Υιό και Θεό της ως κλήρο δικό της κατά τον Ζ΄ ή Η΄ αιώνα σύμφωνα με τον βίο του Οσίου Πέτρου του Αθωνίτου.[1]

Η Υπέρμαχος Στρατηγός ήταν η γυναικεία ψηλόλιγνη, αλαφροπερπάτητη μορφή με την καλύπτρα της αναριγμένη από το κεφάλι στους ώμους, που ο ελληνικός στρατός έβλεπε στο μέτωπο (στον πόλεμο του ΄40) σε όλη τη γραμμή από τη γαλανή θάλασσα του Ιονίου μέχρι ψηλά στις παγωμένες Πρέσπες.[2] Αλλά αυτή ήταν και η «Οδηγήτρια» που κατατρόπωσε τους Οθωμανούς με την Επανάσταση του 1821 κι οδήγησε το Ελληνικό Έθνος στην ελευθερία της πίστεως και της πατρίδος. Όμως κι ένας από τους Αγίους της Εκκλησίας μας, ο Όσιος Θεοφόρος πατήρ ημών Αλέξιος, ο άνθρωπος του Θεού, έδωσε κι αυτός τις ευλογίες του για την ύψωση του Λαβάρου από τον Αρχιεπίσκοπο Παλαιών Πατρών Γερμανό στην Ιερά και Ιστορική Μονή της Αγίας Λαύρας και την έναρξη του επαναστατικού αγώνα κατά των Οθωμανών.

Ο βίος του **Αγίου Αλεξίου** είναι γνωστός ειδικά στους φιλομόναχους πιστούς. Γεννήθηκε στη Ρώμη τον 4ο μ.Χ. αιώνα, η γέννηση του ήταν καρπός προσευχής των γονιών του, του πατρικίου Ευφημιανού και της Αγλαΐδος. Όταν έφτασε σε ηλικία γάμου, οι γονείς του, τον νύμφευσαν με μια νέα από βασιλική γενιά στο ναό του Αγίου Βονιφατίου. Σε αυτόν τον ναό σήμερα βρίσκεται ο τάφος του, μέρος από την σκάλα του σπιτιού του και έχει μετονομαστεί σε βασιλική Αγίου Βονιφατίου και Αγίου Αλεξίου. Ωστόσο, ο Άγιος το ίδιο βράδυ άφησε τη νύμφη και το νυμφικό

κοιτώνα και «ὅν τρόπον ἐπιποθεῖ ἡ ἔλαφος ἐπί τάς πηγάς τῶν ὑδάτων» (Ψαλμός 41,2), έτσι κι αυτός πόθησε τον Θεό και ο πόθος αυτός θα έσβηνε τον πόθο των γονέων του. Αντάλλαξε ο Άγιος σύμφωνα με τον βίο του, τον πλούτο για την πτώχεια και μάλιστα αυτήν την πτώχεια που οδηγεί στο όνειδος και την ατιμία. Διάλεξε στην ζωή του την ταπείνωση, την αποταγή, έγινε ο απόστολος της αυταπαρνήσεως, έγινε ένας τέλειος νηστευτής, ένα κατοικητήριο της παρθενίας και της αγιότητος.

Image not found or type unknown

Φθάνοντας λοιπόν στο λιμάνι έφυγε κρυφά για τη Συρία κι από εκεί έφτασε σε μια πόλη της Μεσοποταμίας, την Έδεσσα, στο ναό της Θεοτόκου, όπου φυλασσόταν η Αχειροποίητος Εικόνα του Κυρίου. Οι υπηρέτες του πατέρα του αναζητώντας τον έφτασαν στην Έδεσσα κι όχι μόνο δεν τον αναγνώρισαν από την κακοπάθεια αλλά του έδωσαν κι ελεημοσύνη. Ο Άγιος Αλέξιος έζησε για 17 χρόνια μέσα στο Ναό με αγρυπνία, νηστεία, προσευχή κι ελεημοσύνη. Σε αυτή την περίοδο έλαβε και το προσωνύμιο «Άνθρωπος του Θεού» από την ίδια την Παναγία, που μέσω της εικόνας της ζήτησε από τον προσμονάριο (αυτός που φύλαγε την εικόνα και υποδεχόταν τους προσκυνητές) να οδηγήσει από την πόρτα της Εκκλησίας στο εσωτερικό του Ναού, τον Άγιο. Με αυτόν τον τρόπο άρχισε να γίνεται γνωστός στους κατοίκους της Έδεσσας με αποτέλεσμα να φύγει για την Ταρσό της Κιλικίας και τον Ναό του Αποστόλου των Εθνών, Παύλο. Σφοδροί άνεμοι όμως οδήγησαν το πλοίο στη Ρώμη, έτσι επέστρεψε στην πατρίδα του, όπου θα ζήσει για άλλα 17 χρόνια ξένος και αγνώριστος, να κοιμάται σε μια ψάθα στο προθάλαμο της εισόδου του σπιτιού του και να τρώει από την τράπεζα του πατέρα του. Όταν νύχτωνε οι υπηρέτες τον πείραζαν, τον ενοχλούσαν, τον περιγελούσαν, τον έκαναν να υποφέρει με την άσχημη συμπεριφορά τους, τον κτυπούσαν κι έριχναν

αποπλύματα από τα μαγειρικά σκεύη στο κεφάλι του. Ο Άγιος σαν άνθρωπος της αρετής και βιώνοντας το μήνυμα του Ευαγγελίου γνώριζε τις παγίδες του διαβόλου και έτσι τα δεχόταν όλα με χαρά, προθυμία κι υπομονή. Τα 17 αυτά χρόνια ήταν μαρτυρικά και πόσο μάλιστα όταν έβλεπε τους γονείς και την σύζυγό του να πενθούν για την εξαφάνισή του και να περιμένουν την επιστροφή του.

Έφτασε όμως η στιγμή που «ο Άνθρωπος του Θεού» θα άφηνε τα πρόσκαιρα για τα αιώνια και τα επίγεια για τα επουράνια, πήρε λοιπόν χαρτί, μελάνι και γραφίδα να γράψει το βίο του, ώστε οι γονείς του να καταλάβουν ότι ήταν υιός τους. Όταν τον ανακάλυψαν είχε ήδη κοιμηθεί κρατώντας την αυτοβιογραφία του. Σε αυτό το σημείο παρατηρείται η πιο φορτισμένη συναισθηματικά σκηνή της βιογραφίας του, που στο άκουσμά της κάθε ανθρώπινη ψυχή συγκινείται, η αναγνώριση από τους δικούς του και ο επί κλίνης θρήνος τους. Ο Ευφημιανός διέρρηξε τον χιτώνα του, ξερίζωσε τα άσπρα του μαλλιά και θρηνούσε λέγοντας: «γιατί μου το έκανες αυτό κι λύπησες την καρδιά μου, αλίμονο σε μένα τον άθλιο κι αμαρτωλό», η δε Αγλαΐς σαν λέαινα φυλακισμένη σχίζοντας τα ιμάτια της φώναζε: «αλίμονο παιδί μου ποθητό, φως των οφθαλμών μου, πως δεν σε ανεγνώρισα τόσα χρόνια που ήσουν κοντά μου, δώστε μου τον πόνο της καρδιάς μου, το στήριγμα και την παρηγοριά της ζωής μου». Η νύμφη μαυροφορεμένη θρηνούσε και σαν μόνανδρος τρυγόνα δεν είχε πια κανένα να περιμένει.[3]

Στη παλαίφατο κι ιστορική Μονή της Αγίας Λαύρας από το 1398 φυλάσσεται ως το πολυτιμότερο κι αρχαιότερο κειμήλιο της Μονής, η Τίμια Κάρα του Οσίου και Θεοφόρου πατρός ημών Αλεξίου, του Ανθρώπου του Θεού. Η Τίμια Κάρα δωρίθηκε από τον Βυζαντινό Αυτοκράτορα Μανουήλ Παλαιολόγο, σύζυγο της Αγίας Υπομονής (Ελένη Δραγάση-Παλαιολογίνα) και διαφυλάχθηκε μέσα στους αιώνες από τις αλλεπάλληλες καταστροφές της Μονής. Η Μονή παραλλήλως προς την Θεοτόκο, «την Οδηγήτρια, την Κυρά Λαυριώτισσα» τιμά και τον Άγιο Αλέξιο. Ο Άγιος είναι ο πολιούχος της πόλεως των Καλαβρύτων και τιμάται ως θαυματουργός, προστάτης από ασθένειες, κινδύνους, ανομβρίες, θεομηνίες, καταστροφές, επιδρομές ακρίδων, έχει σώσει την Μονή από πυρκαγιά, είναι η παρηγοριά, το καύχημα κι ο προστάτης των Αγιολαυριωτών μοναχών. Το όνομά του είναι το πιο γλυκύ όνομα για κάθε Αγιολαυριώτη μοναχό, όπως συνήθιζαν να λένε οι παλαιοί πατέρες της Μονής.[4]

Image not found or type unknown

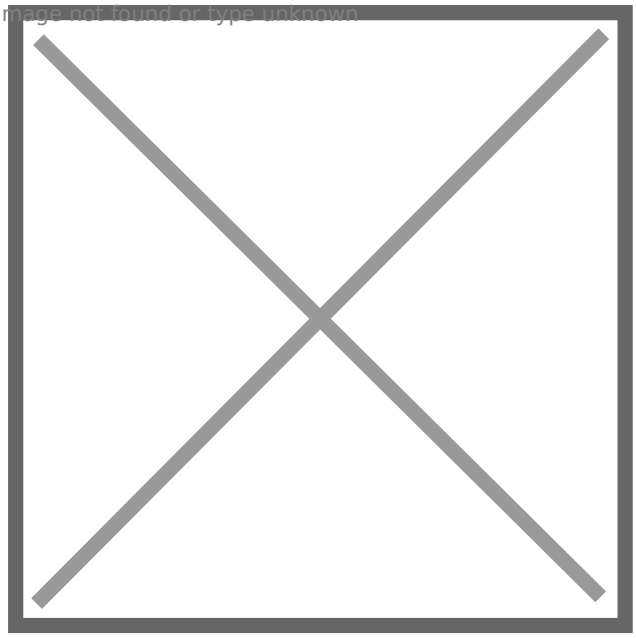

Κατά την ημέρα της μνήμης του, 17 Μαρτίου τελείται ολονύχτια αγρυπνία στη Μονή κι η ημέρα αυτή έχει συνδεθεί άρρηκτα με την Επανάσταση του 1821. Με αφορμή την εορτή του Αγίου Αλεξίου, διότι αλλιώς θα υποκινούσαν τη υποψία των Τούρκων, συγκεντρώθηκαν στην Αγία Λαύρα, ο Αρχιεπίσκοπος Παλαιών Πατρών Γερμανός, ο Επίσκοπος Κερνίτσης Προκόπιος, προεστοί και οπλαρχηγοί της περιοχής. Έπειτα από τρεις αλλεπάλληλες συσκέψεις κι αφού τους πρόλαβαν τα γεγονότα της «Χελωνοσπηλιάς» αποφασίστηκε η κήρυξη της Επαναστάσεως. Σύμφωνα με τον Γάλλο ιστορικό Πουκεβίλ, τα Οθωμανικά αρχεία, τις εφημερίδες ξένου τύπου, τον Κώδικα της Μονής και όχι με θρύλους και παραμύθια, ο Αρχιεπίσκοπος Παλαιών Πατρών Γερμανός ύψωσε το ιστορικό λάβαρο της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, το οποίο χρησίμευε ως παραπέτασμα της Ωραίας Πύλης κι όρκισε τους Πρωταγωνιστές της Επαναστάσεως,[5] απαλλάσοντάς τους από την νηστεία της Μεγάλης Σαρακοστής.[6]

«Πάτερ Θεόφρον Ἀλέξιε, διά τήν ὄντως ζωήν, τῆς ζωῆς κατεφρόνησας ἀπορρίψας ἅπαντα»(στιχηρά προσόμοια, ἦχος πλ. δ΄). Ο Άγιος αποξενώθηκε από τον κόσμο και τα του κόσμου, ζώντας μια ασκητική ζωή επιβεβλημένη στον εαυτό του με την μορφή μαρτυρίου, μια ζωή με αυταπάρνηση για την αγάπη του Θεού και την κατάκτηση του Παραδείσου. Γι αυτό ο Άγιος Αλέξιος δεν θα μπορούσε να μην ευλογήσει την αγάπη για τον Θεό, στην οποία ο Αρχιεπίσκοπος Παλαιών Πατρών Γερμανός, επηρεασμένος από το Άσμα Ασμάτων (8,6), προέτρεψε τους οπλαρχηγούς κατά την ορκομωσία του 1821, τονίζοντάς τους ότι αυτή η αγάπη είναι ισχυρότερη και από τον θάνατο.[7]

Χαῖρε, μέγιστον ἀλέξημα (προφύλαγμα) πάντων τῶν Χριστιανῶν˙ χαῖρε, καύχημα περίδοξον μοναστῶν Λαυριωτῶν. Χαίροις, Πάτερ Ἀλέξιε.

Παραπομπές;

[1] ΘΗΕ, Άθως, τόμος 1ος, Αθήνα 1962, σ.858.

[2] Ιερά Μονή Παρακλήτου, Εμφανίσεις και θαύματα της Παναγίας, Ωρωπός Αττικής 2012, σ. 173.

[3] Άνθη Ευσεβείας 1, Βίος και Πολιτεία του Αγίου Αλεξίου του ανθρώπου του Θεού, εκδ. Ι. Μ. Αγίας Λαύρας, Αθήνα 1998, σσ. 51-75.

[4] Ακολουθία και Βίος του Οσίου και Θεοφόρου Πατρός ημών Αλεξίου, του ανθρώπου του Θεού, εκδ. Ι. Μ. Αγίας Λαύρας 2008, σσ. 11-12.

[5] Αγία Λαύρα, Ιστορία της Ιεράς Μονής, εκδ. Ι. Μ. Αγίας Λαύρας, σσ. 36-39

[6] Le Constitutionnel Journal du Commerce, politique et Litteraire, «Εξωτερικόν-Πελοπόννησος: Διακήρυξις του Γερμανού, Εξάρχου της πρώτης κατά την τάξιν Αχαΐας, Αρχιεπισκόπου Πατρών, προς τον Κλήρον και τους πιστούς της Πελοποννήσου, η οποία εξεφωνήθει εντός της Μονής των Αδελφών της Λαύρας του όρους Βελιά την 8ην (20ήν) Μαρτίου 1821, Παρίσι 6 Ιουνίου 1821.

[7] Le Constitutionnel Journal du Commerce, politique et Litteraire: Διακήρυξις του Γερμανού, Παρίσι 6 Ιουνίου 1821.

(Πηγή: pemptousia.gr)